

P.Z. br. 76/9

HRVATSKI SABOR

Zastupnik Davor Nađi, Fokus

Zagreb, 9. prosinca 2020.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA
g. Gordanu Jandrokoviću

Predmet: Amandmani na Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, s Konačnim prijedlogom zakona - P.Z. br. 76.

Na temelju članka 196. Poslovnika Hrvatskog sabora, na Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, s Konačnim prijedlogom zakona – P.Z. br. 76., podnosim sljedeće amandmane:

1. AMANDMAN

Članak 12. mijenja se i glasi:

„U članku 39. iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

„4) Zamjenik koji obnaša dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana je i zamjenik općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana koji je izabran na neposrednim izborima zajedno s općinskim načelnikom, gradonačelnikom, odnosno županom, a dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana obnaša ako je općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan za vrijeme trajanja mandata spriječen u obavljanju svoje dužnosti.“

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 5.

Obrazloženje:

Ovim amandmanom se navedena odredba usklađuje sa stajalištima Ustavnog suda Republike Hrvatske navedenim u Odluci Ustavnog suda broj: U-III-5553/2014, pri čemu se ne utječe na institut zamjenika općinskog načelnika.

Prema zauzetim stajalištima Ustavnog suda Republika Hrvatske, zakonsko je pravilo da izvršne poslove u županiji obavlja župan, ali ih može obavljati i zamjenik koji obnaša dužnost župana u slučajevima predviđenim Zakonom, a u smislu osiguravanja funkcioniranja izvršne vlasti u jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

Ovo stajalište proizlazi iz Odluke utvrđene u predmetu u situaciji u kojoj nisu istekle dvije godine mandata župana u toj jedinici, odnosno nije nastupila situacija iz članka 39. stavka 3. Zakona pa u vezi s tim niti članka 44. stavka 2. Zakona, međutim primijenjena je odredba članka 39. stavka 2. slijedom koje je iznimno, izvršno tijelo i zamjenik koji obnaša dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana u slučajevima propisanim tim Zakonom.

Ovim amandmanom, propisuje se da zamjenik općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana može obnašati dužnost općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana i ako je općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan za vrijeme trajanja mandata spriječen u obavljanju svoje dužnosti, što znači bilo kada u tijeku trajanja mandata gradonačelnika i župana.

2. AMANDMAN

Članci 13., 14. i 15. brišu se.

Obrazloženje:

Potrebno je brisati predložene članke 13., 14. i 15. jer su navedeni članci bespredmetni ukoliko se zadržava institut zamjenika općinskog načelnika, odnosno gradonačelnika u gradovima ispod 35.000 stanovnika.

Ovdje predloženi amandmani su između ostalog usmjereni i na zadržavanje instituta zamjenika općinskog načelnika, odnosno zamjenika gradonačelnika u gradovima s manje od 35.000 stanovnika, tako da je brisanje predloženih članaka 13., 14. i 15. potrebno i radi jednoznačnosti zakonskog teksta, odnosno nomotehničkog uređenja.

Numeracija članaka u daljnjim amandmanima ovisi o prihvaćanju ovog amandmana te amandmana koji slijede, a kojima se mijenjaju brojevi članaka, kako bi se osigurala sljedivost i preglednost amandmana. Sukladno navedenom možda će biti potrebno izvršiti korekcije brojeva, ovisno o opsegu prihvaćenih amandmana

3. AMANDMAN

Dosadašnji članak 16. mijenja se i glasi:

„1) U županiji koja ima više od 250.000 stanovnika i gradu koji ima više od 100.000 stanovnika župan i gradonačelnik imaju dva zamjenika koji se biraju zajedno s njima na neposrednim izborima sukladno posebnom zakonu.

2) U županiji koja ima do 250.000 stanovnika, gradu i općini koji imaju do 100.000 stanovnika župan, gradonačelnik i općinski načelnik imaju jednog zamjenika koji se bira zajedno s njima na neposrednim izborima sukladno posebnom zakonu.“

Obrazloženje:

Ovim amandmanom se propisuje da će dva zamjenika i nadalje imati župan u županiji koja ima više od 250.000 stanovnika i gradonačelnik u gradu koji ima više od 100.000 stanovnika.

Također se propisuje da jednog zamjenika ima župan u županiji koja ima do 250.000 stanovnika, kao i gradonačelnik ili općinski načelnik u gradu, odnosno općini koji ima do 100.000 stanovnika.

4. AMANDMAN

Članci 18. i 19. brišu se.

Obrazloženje:

Predloženim amandmanom se zadržava postojeće uređenje umjesto uvođenja novog i prilično dvojbenog instituta privremenog zamjenika. Institut privremenog zamjenika koji bi se birao između članova predstavničkog tijela jako podsjeća na nekadašnji postupak potvrđivanja / imenovanja općinskih načelnika i gradonačelnika, odnosno na ulogu povjerenika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Dodatni prijedlog je nespojivost dužnosti člana predstavničkog tijela i privremenog zamjenika, koji se uređuje Prijedlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona i lokalnim izborima s konačnim prijedlogom zakona. Otvaraju se vrata manipulacijama, poput izbora za privremenog zamjenika člana predstavničkog tijela koji je izabran s koalicijske liste, na kojoj više nema kandidata iz njegove stranke koji bi ga mogli zamijeniti u predstavničkom tijelu.

Uvođenje instituta privremenog zamjenika otvara previše prijedora da bi bilo predmet hitnog postupka. Riječ je o čitavom nizu isprepletenih normi, prava i obveza koji mogu imati dalekosežne posljedice. Stoga je neophodno zadržati postojeće uređenje, dok se institut privremenog zamjenika temeljito ne analizira i testira na primjerima iz dosadašnje prakse.

Kao što je prethodno istaknuto, numeracija članaka u ovom i sljedećim amandmanima ovisi o prihvatanju prethodnih amandmana, a kojima se mijenjaju brojevi članaka. Sukladno navedenom možda će biti potrebno izvršiti korekcije brojeva, ovisno o opsegu prihvaćenih amandmana.

5. AMANDMAN

Članak 22. mijenja se i glasi:

„Članak 68.a

1) Općina, grad i županija dužne su javno objaviti informacije o trošenju proračunskih sredstava na svojim mrežnim stranicama na način da te informacije budu lako dostupne i pretražive, u uobičajenom elektroničkom formatu.

2) Javna objava informacija iz stavka 1. ovog članka osigurava se objavom bitnih elemenata ugovora, potvrđenih narudžbenica, računa i drugih odgovarajućih dokumenata koji sadrže informacije o trošenju proračunskih sredstava, u roku od 30 dana od dana nastanka navedenog dokumenta, bez obzira na iznos sredstava.

3) Objava informacija iz stavka 1. ovoga članka obavlja se u skladu s odredbama zakona kojim

se uređuje planiranje, izrada, donošenje i izvršavanje proračuna te uputa i drugih akata ministarstva nadležnog za financije.“.

Obrazloženje:

Ovim amandmanom se osigurava da hvale vrijedna inicijativa jačanja transparentnosti trošenja proračunskih sredstava na svim razinama ne bude mrtvo slovo na papiru, odnosno da se ne zloupotrebljava kako formalni smokvin list bez stvarnog sadržaja, a suprotno intenciji predlagatelja.

Propisuje se uobičajeni elektronički format kako bi se osigurala jednostavnost, pretraživost, mogućnost stvaranja kopija, analitičkog prikaza i sl. Bez ovog osigurača moguća je objava u egzotičnim formatima koje koristi mali broj korisnika ili čije je korištenje potrebno dodatno platiti.

Nadalje, objavom bitnih elemenata ugovora, potvrđenih narudžbenica, računa i drugih odgovarajućih dokumenata koji sadrže informacije o trošenju proračunskih sredstava osigurava se nadzor javnosti i olakšava rad Državnog ureda za reviziju, Državnog odvjetništva i ostalih tijela koja su nadležna za kontrolu zakonitosti poslovanja općina, gradova i županija.

Ukoliko bi tekst novog članka 68.a ostao u predloženom obliku, transparentnost trošenja proračunskih sredstava i dalje bi ostala samo na riječima i lijepim željama.

6. AMANDMAN

Članak 23. briše se.

Obrazloženje:

Dosadašnji način donošenja odluke o privremenom financiranju u jedinici lokalne ili područne (regionalne) samouprave imao je brojnih izazova i problema u praksi, ali se oni nisu odnosili na potrebu da se proširuje krug predlagatelja ovlaštenih za predlaganje odluke o privremenom financiranju.

Upravo suprotno, što veći broj predlagatelja to manja pravna sigurnost. Iako postojeće rješenje nije idealno, predložene izmjene ne doprinose pravnoj sigurnosti, pogotovo kada je do lokalnih izbora ostalo manje od pola godine.

7. AMANDMAN

Članak 24. mijenja se i glasi:

„Iza članka 70. dodaju se članci 70.a, 70.b i 70.c koji glase:

„Članak 70.a

U slučaju kada je u jedinici konstituirano novoizabrano predstavničko tijelo nakon provedenih prijevremenih izbora, do donošenja proračuna jedinice financiranje se obavlja izvršavanjem redovnih i nužnih rashoda i izdataka temeljem odluke o financiranju nužnih rashoda i izdataka koju donosi općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan.

Članak 70.b

1) U slučaju kada u postupku nadzora zakonitosti općeg akta nadležno tijelo državne uprave donese odluku o obustavi proračuna, odnosno odluku o potvrđivanju odluke općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana o obustavi proračuna, za vrijeme trajanja obustave proračuna financiranje se obavlja izvršavanjem redovnih i nužnih rashoda i izdataka temeljem odluke o financiranju nužnih rashoda i izdataka koju donosi općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan.

2) Ako Visoki upravni sud Republike Hrvatske u postupku ocjene zakonitosti općeg akta ukine proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, predstavničko tijelo dužno je donijeti proračun u roku od 45 dana od objave presude Visokog upravnog suda Republike Hrvatske u Narodnim novinama. Do donošenja proračuna financiranje se obavlja izvršavanjem redovnih i nužnih rashoda i izdataka temeljem odluke o financiranju nužnih rashoda i izdataka koju donosi općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan.

Članak 70.c

Na sadržaj odluke o financiranju nužnih rashoda i izdataka iz članka 70.a i 70.b ovoga Zakona primjenjuje se odredba članka 70. stavka 6. ovoga Zakona.“

Obrazloženje:

Prethodno su obrazložene dvojbe i rezerve oko instituta privremenog zamjenika te argumentirani razlozi zašto se predmetni institut ne bi trebao uvoditi, pogotovo ne bez provedene kvalitetne analize. Zbog toga je ovim amandmanom predloženi članak izmijenjen kako bi se osigurala konzistentnost predloženog teksta i spriječilo potencijalne probleme i dugotrajne sudske procese koji mogu nastati kao posljedica uvođenja instituta privremenog zamjenika, na način i uz prava i obveze koja se ovdje predlažu.

8. AMANDMAN

Članak 26. briše se.

Obrazloženje:

Potrebno je brisati predloženi članak jer je isti bespredmetan kada se uzmu u obzir prethodno predloženi amandmani.

9. AMANDMAN

Članak 27. mijenja se i glasi:

„U članku 90. stavak 1. mijenja se i glasi:

„1) Općinski načelnik, gradonačelnik i župan odlučit će hoće li dužnost na koju su izabrani obavljati profesionalno. Zamjenici općinskog načelnika, gradonačelnika i župana dužnost na koju su izabrani obavljaju volonterski i bez naknade.“

Dodaje se stavak 2. koji glasi:

„2) Iznimno od odredbi stavka 1. ovog članka, ukoliko općinski načelnik, gradonačelnik ili župan odluče dužnost na koju su izabrani obavljati volonterski i bez naknade, najviše jedan zamjenik može dužnost na koju je izabran obavljati profesionalno.“

Dosadašnji stavci 2.-7. postaju stavci 3.-8.

Dosadašnji stavak 6. koji postaje stavak 7. mijenja se i glasi:

„7) Ako u obavijesti iz stavka 6. ovoga članka nije naveden dan početka novog načina obavljanja dužnosti, novi način obavljanja dužnosti započinje prvog dana sljedećeg mjeseca nakon dostave te obavijesti.“

Obrazloženje:

Ovim se amandmanom iznimno omogućuje jednom zamjeniku općinskog načelnika, gradonačelnika i župana da dužnost na koju je izabran obavlja profesionalno, ukoliko je općinski načelnik, gradonačelnik ili župan odlučio dužnost na koju je izabran obavljati volonterski i bez naknade. Također, na ovaj se način postižu značajnije uštede u odnosu na postojeće rješenje predlagatelja koje predviđa kao pravilo da svi zamjenici mogu obavljati svoju dužnost profesionalno.

Nadalje, izmjenom odredbe članka 90. važećeg Zakona propisuje se da ako u obavijesti iz stavka 6. toga članka nije naveden dan početka novog načina obavljanja dužnosti, novi način obavljanja dužnosti započinje prvog dana sljedećeg mjeseca nakon dostave te obavijesti. Na taj se način otklanjaju problemi koji su uočeni u praksi.

Davor Nađi, zastupnik

